

Độc ‘hồi Ký Quân Sử Nghĩa Quân Cách Mạng’

05/08/2002

Bùi Văn Nhân

Nói theo kiểu nông dân Miền Tây, thì tôi có cái duyên với chuyện Anh Ba Cụt. Số là ngày tôi còn học trung học, đầu năm thứ ba hay thứ tư gì đó, vụ xử án Ba Cụt tại Toà Aùn Cần Thơ là một tin tức chấn động tại thành phố được dân Miền Tây tự hào gọi là Tây Đô. Xuất thân từ một gia đình Phật Giáo Hoà Hảo, tản cư theo đạo ra ở Xóm Chài, dân số một trăm phần trăm là Hoà Hảo, tôi càng chú ý hơn. Mấy ngày xử án, hết giờ học là tôi chạy mau ra Toà xem.

Hình ảnh riêng của Anh Ba Cụt là hình ảnh bình dân như của muôn triệu nông dân Miền Tây với bộ đồ ba ba, khăn choàng tắm sọc vuông nhỏ quấn cổ. Chỉ có mái tóc bôm - bê (để dài gần chấm vai) là mái tóc vị giáo sư dạy Pháp văn cho tôi ở trường nói là mái tóc hớt theo kiểu phản kháng. Nhưng hình ảnh Anh đứng trong vành móng ngựa, có cảnh sát canh chừng trước "ba Toà Quan lớn" cho tôi cảm giác như cả một guồng máy thống trị đang lăn nghiêng người dân bị trị. Cảm giác ấy nặng nề hơn với những nhát búa đập lên bàn, những tiếng quát cắt ngang của thẩm phán xử án và công tố không cho Anh Ba Cụt nói lên lập trường và quan điểm của Anh. Nó trái ngược với cảm giác khi tôi nhìn Anh Ba Cụt lên đoạn đầu đài.

Anh Ba ngẩng đầu lên trời, hất mái tóc ra sau như để nhìn lần chót -- dù lúc bấy giờ mặt anh bị bịt -- bầu trời nước Việt thân yêu lúc vàng dương chưa mọc, sương đêm còn se lạnh ban mai, khi đao phủ thủ dừng anh lại trước máy chém. Tôi thấy trong ấy hiện lên tinh thần hào hùng can đảm, tính bất khuất của người dân Việt đã tạo nên bao anh hùng áo vải đứng đánh đuổi quân Tàu, quân Pháp, làm nên nhiều thời kỳ độc lập trong lịch sử nước nhà. Cái lịch sử bi đát 4000 năm trong đó đã "1000 năm bị đô hộ giặc Tàu và 100đ6 hộ giặc Tây" như Trịnh Công Sơn sau này đã đưa vào điệu nhạc. lịch sử mà Thực dân Pháp bắt thế hệ cha anh và tôi phải học bằng tiếng Pháp trong chương trình Thành Chung Đông Dương (Diplôme). Tôi nghe trong giờ phút im lặng nín thở của những người chứng kiến cuộc xử trảm hôm ấy ở pháp trường, lời của thầy tôi, "Anh hùng tử, chí hùng nào tử; Sanh vi tướng tử vi thần; Dù sao sống chết cũng chỉ có một lần." Đó là lời hai Giáo sư Dương du Cam, Nguyễn Tri Hựu tức nhà thơ Anh Pha, dạy Việt Văn ở trường Trung Học Phan thanh Giản từng tỏ ra có cảm tình với người đi kháng chiến và từng "chưởi Tây" lấy tiếng Việt là tiếng mẹ đẻ, mẹ đẻ của học sinh Cao Đăng Tiểu học Đông Dương (Diplôme d'Etude Primaire Superieure Indochinoise ; DEPSI hơi cao hơn Brevet Elementaire của Pháp một chút) làm ngoại ngữ trong chương trình và chỉ dạy một tuần hai giờ.

Còn thường dân Nam bộ thì hầu như nằm lòng mấy câu đó vì nó được đưa vào các bài ca Vọng Cổ, vốn là điệu ca bình dân, xuất xứ từ Miền Nam, nghe buồn buồn nỗi nhớ nước, nhớ xưa.

Cái duyên ấy trở lại với tôi trong bước đầu vào nghị trường. Tôi được may mắn cùng làm việc

với Chị Ba Cụt, tức vợ chánh và cả của Tướng Ba Cụt, quý danh Trần thị Hoa tự Phấn, tại Hạ nghị Viện VNCH, trong một khối, Khối Thống Nhất, và nhất là cùng một nhóm chí thân, được lãnh đạo rất chặt chẽ nhưng đầy tình thương, nhóm PGH. Chị là người nữ dân biểu cao niên và được nhiều phiếu nhất ở tỉnh An Giang. Cái gì chớ nói chống Cộng thì lập trường Chị cứng như sắt đá. Ngồi tranh luận suốt ngày, chờ biểu quyết suốt đêm, Chị cũng không bao giờ mất kiên nhẫn dù bấy giờ Chị đã có tuổi. Chuyện đoàn thể dù Ông Lương trọng Tường, Huỳnh văn Nhiệm có khác ý, Anh Lê Phước Sang, Ô. Lê quang Liêm có “đấu nhau”, Chị can là yên; ai cũng nể. Trong nội bộ, Chị không theo phe nào mà chỉ làm việc vì bốn chữ PGHH. Chính cái vô tư đó làm cho anh em đồng đạo kính mến Chị, khiến chị hai lần đắc cử thăm cao nhất tỉnh và trả nợ cho CS rất là lâu ở Miền Bắc. Rõ là đức thẳng tài vi quân tử đúng, dù chị là bậc nữ lưu. Ngay với đàn em nhỏ tuổi, như Bác sĩ Mã Xái, và tôi đi sau hơn nhiều, Chị tìm mọi cách giúp để đoàn thể thêm người có trình độ. Khi làm ra cuốn sách, Anh Nguyễn thành Long và tôi vốn là bạn học cũ đều có giúp sắp xếp cho Chị, Chị nằng nằng quyết một bảo để tên hai đứa vào vì có công khó của hai Cháu. Hai đứa hết lời chối từ mới được.

Sở dĩ phải vòng vo tam quốc dẫn nhập như vậy về tác giả của quyển sách – không theo kiểu nói và viết vào đề ngay (get to the point) của Mỹ- là vì cuốn “ Hồi Ký Quân Sử Nghĩa Quân Cách Mạng” là chuyện nội dung Việt, văn phong Việt, và hình thức Việt. Nữ DB Trần thị Hoa tự Phấn, chánh thất của Tướng Ba Cụt viết với tinh thần của một người thuần Việt Nam. Tư tưởng thấm nhuần giáo lý PGHH, một tôn giáo dân tộc, giáo chủ người Việt, Thánh Địa tại Việt Nam, giáo lý Phật giáo được việt hoá theo tinh thần Việt với Tứ Ân trong đó ân quốc gia dân tộc là trọng đại, gần gũi với nông dân chiếm trên 90% dân số lúc bấy giờ. Hành động của nhân vật được nêu trong sách là hành động “ làm chết bỏ” của nông dân vì thời cuộc mà phải gát vây phàng một bên, xách cây tầm vong vạt nhọn đánh CS, đánh Tây để bảo vệ trước nhất là bà con đồng đạo, xóm làng trước khi nghĩ đến quốc gia dân tộc. Danh xưng Nghĩa Quân Tướng Ba Cụt dùng để gọi lực lượng vì nhân dân, do nhân dân, của nhân dân đó sau này được Đế nhị VNCH sử dụng để chỉ lực lượng cốt lõi của xóm làng, một trong ba thứ quân của Quân lực: chánh qui, Địa Phương quân, và Nghĩa quân; Mỹ gọi là People Forces. Triết lý nông dân thích làm hơn nói, đã làm là làm tới cùng, chết bỏ đã thúc đẩy Chị Ba rời nước Bỉ ở Âu châu sang Mỹ để cùng nối vòng tay lớn đấu tranh khi nghe PGHH bị đàn áp, Ô. Lê quang Liêm bị bắt. Chị lấy vé bay sang Mỹ, bất chấp ý kiến của con cản ngăn sợ mẹ tuổi già sức yếu. Chị trả lời con, Má đi lo việc đạo, có đồng đạo giúp, có Đức Thầy hộ độ. Thế là Chị lên đường ngay cũng như khi quyết định viết sách cũng dứt khoát như vậy.

Tuy về hình thức, sách khiêm tốn vì phương tiện có hạn. Nội dung cũng không đưa ra khám phá, tiết lộ lịch sử mới và nhiều. Nhưng cái mới lạ chánh là cái tâm lớn của Bà Trần thị Hoa tự Phấn. Bà quyết tâm đem những ngày còn lại của đời mình cố hàn gắn lực lượng quốc gia. Cái gì qua cho nó qua để đoàn kết chống Cộng Sản.

Về sử học, sách của Bà là một cần thiết. Thế hệ thứ nhất của người Việt tỵ nạn sau hơn một phân tử thế kỷ bốn nơi hải ngoại, giờ đa số đã mấp mé bờ sanh tử. Không viết để lại, nhân chứng sống mất rồi, người sau e khó sưu khảo. Số tài liệu Bà Trần thị Hoa có về vụ án Ba Cụt do đồng đạo, đồng ngũ, và tự tay Bà thu nhặt, gom góp, cất giấu mấy chục năm trời, được từ từ chuyển lén sang Bỉ Quốc, đã vàng úa, mục nát. Nhưng những nhà khảo sử thì

cần lắm. Do vậy cần sao chụp và lưu trữ vào sách, phổ biến cho nhiều người đọc; nhiều người giữ mới giữ lâu được. Lại càng cần hơn lời văn tự tay viết của một chứng nhân sống trong cuộc, người từng đầu ấp tay gối, người từng sống chết tại nhiều trận, người từng thủ tiết thờ chồng nuôi con khôn lớn, nên người: Bà Ba Cụt. Có thể tín lực sẽ cao hơn. Về thiện ý hàn gắn đoàn kết khối đại đoàn kết Quốc gia để chống CS, sách là một đóng góp

lớn. Đó là hy vọng của Bà trong những ngày còn lại của cuộc đời nhiều truân chuyên, khổ ải cùng vận mạng của đoàn thể và nước non. Cuộc phỏng vấn truyền hình dài do Tiến sĩ Phan Ngọc Tiểu thực hiện đối với Tiến sĩ Lâm Lễ Trinh, đóng vai trò công tố trong vụ án Ba Cụt, một số hiểu lầm về Tướng Ba Cụt đã được giải toả. TS Trinh nhận định Ba Cụt không phải là một tướng cướp như người ta nói mà là một chiến sĩ quốc gia. Nơi nào chánh trị vào thì công lý thường đội nón đi ra! Ngày chót trước khi đem Tướng Ba Cụt ra pháp trường xử trảm, Tiến sĩ do nhiệm vụ có vào khám tử tội để hỏi xem Ba Cụt có nhu cầu sau cùng nào không. Tiến sĩ xúc động mạnh nhưng cố giấu kín trong lòng khi thấy Tướng Ba Cụt ngồi bên Bàn Thờ Tổ Quốc, với hình VN hình chữ S, do Ba Cụt tự tay vẽ ra. Ông cũng đính chánh việc Tướng Ba Cụt xin “rửa tội” do một người viết sách thiếu tài liệu, chỉ nghe đồn mà viết ra. Ba Cụt vẫn nói “một đời một đạo đến ngày chung thân”, theo tín ngưỡng PGHH của mình.

Bà Ba Cụt cũng được phỏng vấn sau TS Trinh. Bà yêu cầu đừng nói đến việc Tướng Dương Văn Minh cho tùy viên bầm xác Ba Cụt đem ra biển đổ. Cái đó chỉ là tin đồn, một là không có bằng cứ đích xác; hai là không có lợi gì cho tinh thần đoàn kết quốc gia rất cần trong công cuộc đấu tranh chống CS hiện tại. Đa số người Hoà Hảo tin chánh quyền Ngô đình Diệm với ảnh hưởng lớn của Công Giáo, mời “gạt Ba Cụt đi điều đình” để bắt và dàn dựng vụ án để giết. Tướng Dương Văn Minh là người đánh dẹp PGHH ở Miền Tây lúc bấy giờ. Lời nói bay đi, cây viết trói buộc.

Quyển “Hồi ký Quân Sử Nghĩa Quân Cách Mạng” với tài liệu và bút tự của Bà Hoa, hy vọng sẽ chấm dứt nghi vấn, đi đến một kết luận hầu để dĩ vãng ra sau, hướng về tương lai phía trước. Có thể khối PGHH sẽ mạnh dạn hơn nữa trên đường liên minh với anh em Công giáo trong việc đấu tranh với CS, như Ô. Lê quang Liêm, người tham mưu trưởng của Tướng Ba Cụt, đã làm với LM Chân Tín và Nguyễn văn Lý ở nước nhà.

Sách của Bà thoát lên ý nghĩa “chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài.” Cái tâm mới là yếu tố quyết định để làm việc lớn, việc nước, việc dân. So thời bấy giờ ăn học, tiền tài, địa vị trong xã hội, Anh Ba Cụt đều thua dân điền chủ, dân có bằng tiếng Tây. Anh chỉ là một nông dân Việt Nam học hành hạn chế, xuất thân nhà nghèo, tay lấm chân bùn, vui cùng mảnh ruộng, miếng rẫy ở vùng sâu Thốt Nốt. Nội cái tên quận Thốt Nốt, tên anh Ba Cụt nghe đã rất chi là nông dân rồi. Nhưng nhờ cái tâm của Anh lớn, Anh làm được việc lớn. Cái tâm Anh có là nhờ nguồn gốc nông dân của Anh hoà nhập được giáo lý PGHH dân tộc, nhờ tính dân tộc cao và lòng đạo mạnh, Do vậy Anh “chống độc tài dưới mọi hình thức”, chống chết bỏ, chống tới cùng, “một đời một đạo đến ngày chung thân”. Anh không thành công, không tròn mộng lớn, như nhân dân Miền Nam thất vọng sau ngày 30 tháng 4 năm 75 CS chiếm trọn VNCH. Không thành công nhưng Anh thành danh, danh Nghĩa Quân Cách Mạnh như kỳ vọng khi anh lấy danh xưng đó đặt tên cho lực lượng chống Pháp, chống CS, và chống Độc tài của Anh. Dần dần những người trong cuộc như TS Lâm Lễ Trinh, người đứng vai truy tố Anh nay đã ngoài thất thập – chim sắp lia đàn thường kêu tiếng tâm can, cũng như sử liệu

giải oan, trả lại công bằng cho Anh Ba Cụt, sau nhiều năm bị tuyên truyền và chính trị che phủ.

Nhưng điều quan trọng nhất được bộc lộ của quyển “Hồi Ký Quân Sử Nghĩa Quân Cách Mạng” là ước vọng của tác giả muốn chấm dứt những dư luận làm mất đoàn kết không có lợi cho nỗ lực đấu tranh chống CS. Đó cũng là điều vì nó mà Cụ Lê quang Liêm, người Tham Mưu Trưởng của Tướng Ba Cụt, đã bất chấp tuổi già trên 80, lặn lội qua bao truông trạm Nhà Hồ để ra tận Huế, liên kết cùng LM Nguyễn văn Lý thành lập Hội Đồng Liên Tôn Đoàn kết trong nước.

Kỷ niệm Lễ 18 tháng 5 thứ 63 và Ra mắt Sách trên tại San Jose.

Bùi văn Nhân

Nguồn: <https://vietbao.com/a6745/doc-hoi-ky-quan-su-nghia-quan-cach-mang>

www.vietnamvanhien.org

The banner consists of a yellow background with a green bar at the bottom. On the left is a circular logo with a map of Vietnam and the text 'An Lạc & Tự Chủ'. In the center, the text 'VIỆT NAM VĂN HIẾN' is written in large, bold, brown letters, with 'www.vietnamvanhien.info' below it. On the right is a blue square with a white starburst. The green bar at the bottom contains the text 'TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10700 TÁC PHẨM' in white.